

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W I KWARTALE 2009 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzonego w I kwartale 2009 r. W każdym wylosowanym mieszkaniu badane były osoby w wieku 15 lat i więcej. Z niewielkim uproszczeniem można powiedzieć, że kwartalne wyniki badania ustala się jako średnie wyników z 13 tygodni danego kwartału i uogólnia na populację generalną.

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Szczegółowe uwagi metodologiczne można znaleźć w publikowanej przez GUS Kwartalnej informacji o aktywności ekonomicznej ludności na stronie internetowej http://www.stat.gov.pl/gus/praca_ludnosc_PLK_HTML.htm, w publikacji *Aktywność ekonomiczna ludności Polski* lub w Kwartalnej informacji o rynku pracy.

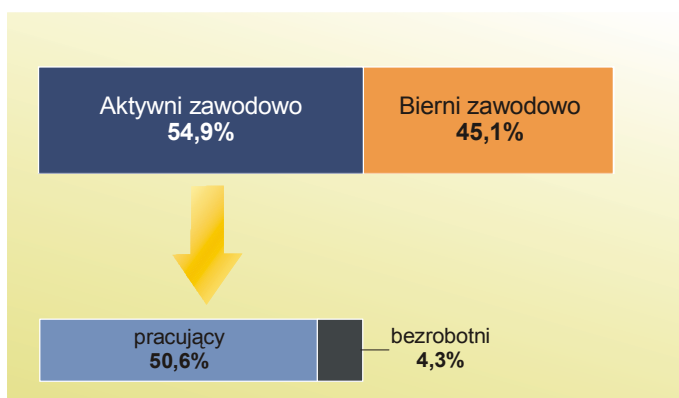
Uwagi: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Aktywni zawodowo

W I kwartale 2009 r. w Małopolsce zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1494 tys., czyli o 0,4% więcej niż przed rokiem, podczas gdy biernych zawodowo było 1229 tys., tj. o 1,5% mniej. Zbiorowość pracujących zmalała w skali roku o 0,4% do 1376 tys. osób. Z kolei liczba bezrobotnych w omawianym okresie wynosiła 117 tys., co oznacza wzrost w stosunku do I kwartału 2008 r. o 10,4%.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w I kwartale 2009 r.

Wśród ogółu aktywnych zawodowo mężczyźni stanowili 53,7%, a kobiety 46,3%. Według miejsca zamieszkania przeważali mieszkańcy miast (53,3%). W porównaniu z poprzednim kwartałem zbiorowość aktywnych zawodowo wzrosła o 106 tys. (7,6%), co wynikało ze zwiększenia się zarówno liczby pracujących, jak i bezrobotnych, odpowiednio o: 65 tys. (5,0%) i 40 tys. (51,9%).

Zmiany obserwowane w strukturze aktywnych zawodowo wpłynęły na dalszy spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. Na 1000 pracujących w I kwartale 2009 r. przypadło 978 niepracujących, podczas gdy rok wcześniej - 980, a w IV kwartale 2008 r. - 1001. *W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 998, wobec 1025 przed rokiem i 961 w ostatnim kwartale 2008 r.*

TABL.1 LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał			
	w tysiącach			I kw. 2008= =100	IV kw. 2008= =100
OGÓLEM	2736	2623	2722	99,5	103,8
Aktywni zawodowo	1488	1388	1494	100,4	107,6
pracujący	1382	1311	1376	99,6	105,0
bezrobotni	106	77	117	110,4	151,9
Bierni zawodowo	1248	1235	1229	98,5	99,5

TABL.2 WSPÓLCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał			
	w %		+/- w porównaniu z		
			I kw. 2008	IV kw. 2008	
OGÓLEM	54,4	52,9	54,9	0,5	2,0
mężczyźni	62,4	60,5	62,3	-0,1	1,8
kobiety	47,4	46,0	48,1	0,7	2,1
Miasta	54,5	52,0	53,6	-0,9	1,6
Wieś	54,3	53,9	56,4	2,1	2,5
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	71,9	70,4	72,1	0,2	1,7
15-24 lata	33,8	31,7	34,9	1,1	3,2
25-34	85,4	83,4	82,9	-2,5	-0,5
35-44	88,8	88,7	90,2	1,4	1,5
45-54	76,6	76,3	77,5	0,9	1,2
55 lat i więcej	18,1	16,6	20,1	2,0	3,5
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	79,9	78,2	82,8	2,9	4,6
Policealne i średnie zawodowe	66,4	64,5	67,6	1,2	3,1
Średnie ogólnokształcące	48,4	41,9	45,4	-3,0	3,5
Zasadnicze zawodowe	65,4	64,1	65,4	0,0	1,3
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	19,3	17,8	18,4	-0,9	0,6

Współczynnik aktywności zawodowej, wyrażający udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, wyniósł 54,9% (w Polsce 54,5%), co oznacza, że był on większy o 0,5 pkt proc. niż w I kwartale i o 2,0 pkt proc. niż w IV kwartale ub. roku. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość odnotowano wśród mężczyzn - 62,3% (wobec 48,1% u kobiet). W miastach omawiany współczynnik wynosił 53,6% i był o 2,8 pkt proc. niższy do notowanego na wsi.

W przebadanych grupach wiekowych najwyższy współczynnik aktywności zawodowej zaobserwowano u osób w wieku 35-44 lata, i wzrósł on o 1,4 pkt proc. w porównaniu z I kwartałem i o 1,5 pkt proc. w zestawieniu z IV kwartałem ub. roku.

Analiza wyników BAEL wskazuje, że w I kwartale 2009 r. współczynnik aktywności zawodowej w Małopolsce był najwyższy od dwóch lat.

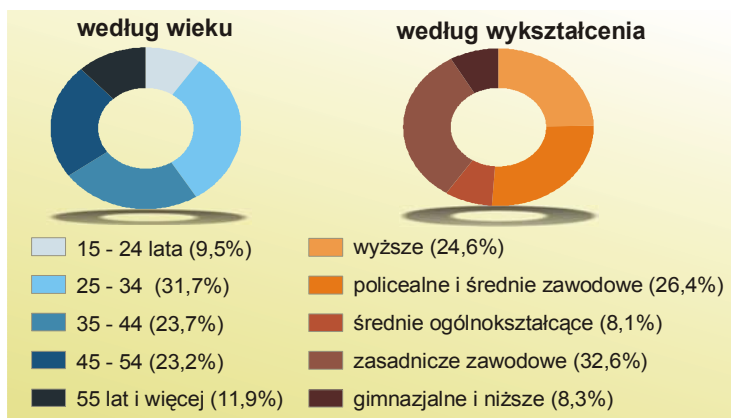
Pracujący

W województwie małopolskim w I kwartale 2009 r. pracowało 1376 tys. osób, tj. 92,1% aktywnych zawodowo. Wśród nich więcej było mężczyzn, tj. 54,4%, a kobiet 45,6%. Udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 53,3%, a osób zamieszkałych na wsi - 46,7%.

TABL.3 PRACUJĄCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał			
	w tysiącach			I kw. 2008= =100	IV kw. 2008= =100
OGÓLEM	1382	1311	1376	99,6	105,0
mężczyźni	746	720	749	100,4	104,0
kobiety	636	591	627	98,6	106,1
Miasta	758	686	734	96,8	107,0
Wieś	624	625	642	102,9	102,7

Struktura pracujących w I kwartale 2009 r.

W odniesieniu do I kwartału ub. roku liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 0,4%, a liczba pracujących kobiet spadła o 1,4%. Pracujących zamieszkałych w miastach było mniej o 3,2%, natomiast na wsi - więcej o 2,9%.

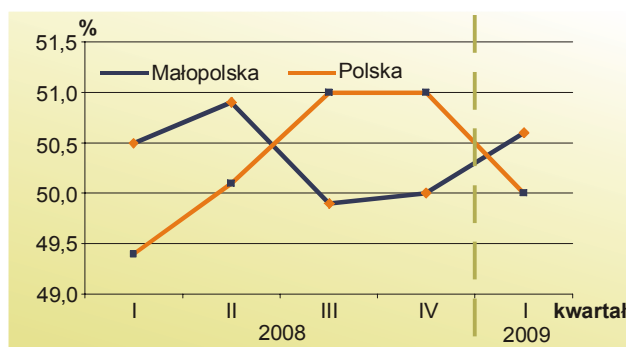
W porównaniu z poprzednim kwartałem populacja pracujących wzrosła bez względu na płeć, jak i miejsce zamieszkania (od 2,7% do 7,0%).

W I kwartale 2009 r. w sektorze prywatnym pracowało 1011 tys. osób, tj. 73,5% ogółu pracujących, a w publicznym 366 tys., tj. 26,6%. W ujęciu rocznym w sektorze prywatnym odnotowano spadek liczby pracujących o 2,3%, a w sektorze publicznym - wzrost o 5,5%.

Podobnie jak w poprzednich okresach, w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, którzy w liczbie 1007 tys. stanowili 73,2% ogółu pracujących (o 0,3 pkt proc. więcej niż przed rokiem).

Liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła z 296 tys. do 302 tys. i stanowiła 21,9% ogółu pracujących. Natomiast mniej było pomagających członków rodzin (spadek z 77 tys. do 67 tys., tj. 4,9% ogółu).

Wskaźnik zatrudnienia według BAEL

TABL.4 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z		
	w %		I kw. 2008	IV kw. 2008	
OGÓLEM	50,5	50,0	50,6	0,1	0,6
mężczyźni	58,7	57,6	58,2	-0,5	0,6
kobiety	43,4	43,0	43,7	0,3	0,7
Miasta	50,5	49,0	49,4	-1,1	0,4
Wieś	50,4	51,0	51,9	1,5	0,9
Według wieku:					
w tym w wieku					
produkcyjnym	66,7	66,4	66,3	-0,4	-0,1
15-24 lata	27,4	25,9	26,7	-0,7	0,8
25-34	80,7	79,5	77,4	-3,3	-2,1
35-44	83,9	84,8	84,5	0,6	-0,3
45-54	71,3	73,5	73,2	1,9	-0,3
55 lat i więcej	17,3	16,4	19,4	2,1	3,0
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	76,7	74,1	78,8	2,1	4,7
Policealne i średnie zawodowe	62,2	61,3	61,5	-0,7	0,2
Średnie ogólnokształcące	43,9	38,0	39,7	-4,2	1,7
Zasadnicze zawodowe	60,2	60,7	60,2	0,0	-0,5
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	17,4	16,9	16,9	-0,5	0,0

Wskaźnik zatrudnienia, czyli udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, w omawianym okresie wyniósł 50,6% (w kraju 50,0%), tj. więcej o 0,1 pkt proc. niż przed rokiem i o 0,6 pkt proc. niż przed kwartałem. Od III kwartału 2008 r. wskaźnik ten w Małopolsce wykazywał tendencję rosnącą.

W skali roku wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano zarówno w grupie kobiet, jak i mieszkańców wsi (odpowiednio o: 0,3 i 1,5 pkt proc.), a spadek tak wśród mężczyzn, jak i mieszkańców miast (odpowiednio o: 0,5 i 1,1 pkt proc.).

W stosunku do IV kwartału 2008 r. wskaźnik ten wzrósł we wszystkich omawianych grupach, przy czym najbardziej wśród mieszkańców wsi - o 0,9%. Tendencje zmian były podobne jak w przypadku współczynnika aktywności zawodowej.

Bezrobotni

W omawianym okresie w Małopolsce zbiorowość bezrobotnych (spełniających kryteria stosowane w BAEL) liczyła 117 tys., co oznacza odwrócenie się malejącej tendencji notowanej w ub. roku. Wśród bezrobotnych, w podziale według płci, relatywnie więcej było kobiet (54,7%), a według miejsca zamieszkania - mieszkańców miast (53,0%).

Wzrost bezrobocia w skali roku w większym stopniu dotyczył jednak mężczyzn oraz mieszkańców wsi. W porównaniu z poprzednim kwartałem bezrobocie również było wyższe, co uwidaczniają dane w powyższej tablicy.

TABL.5 BEZROBOTNI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał	w tysiącach		
				I kw. 2008= =100	IV kw. 2008= =100
OGÓLEM	106	77	117	110,4	151,9
mężczyźni	47	36	53	112,8	147,2
kobiety	59	41	64	108,5	156,1
Miasta	59	41	62	105,1	151,2
Wieś	48	36	55	114,6	152,8

TABL.6 STOPA BEZROBOCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał	+/- w porównaniu z		
	w %			I kw. 2008	IV kw. 2008
OGÓLEM	7,1	5,5	7,8	0,7	2,3
mężczyźni	5,9	4,8	6,6	0,7	1,8
kobiety	8,5	6,5	9,3	0,8	2,8
Miasta	7,2	5,6	7,8	0,6	2,2
Wieś	7,1	5,5	7,9	0,8	2,4
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	7,3	5,7	8,1	0,8	2,4
15-24 lata	18,4	18,3	22,8	4,4	4,5
25-34	5,5	4,8	6,4	0,9	1,6
35-44	5,7	4,4	6,6	0,9	2,2
45-54	6,6	3,7	5,6	-1,0	1,9
55 lat i więcej	4,5	1,5	3,5	-1,0	2,0
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	4,3	5,3	4,8	0,5	-0,5
Policealne i średnie zawodowe	6,4	4,7	8,8	2,4	4,1
Średnie ogólnokształcące	10,1	10,1	11,7	1,6	1,6
Zasadnicze zawodowe ...	8,2	5,3	8,0	-0,2	2,7
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	10,4	5,4	8,9	-1,5	3,5

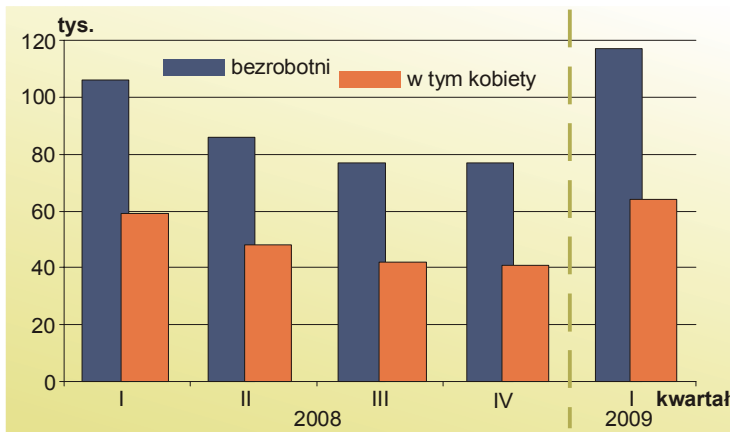
Stopa bezrobocia, liczona jako

stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy, w I kwartale br. według BAEL wyniosła 7,8% (w Polsce 8,3%), tj. zwiększyła się zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. o 0,7 pkt proc., jak i z poprzednim kwartałem - o 2,3 pkt proc. Niższą stopę bezrobocia niż Małopolska miały województwa: pomorskie (5,1%), śląskie (6,5%), mazowieckie (7,2%), wielkopolskie (7,3%) i łódzkie (7,4%).

W gorszej niż mężczyźni sytuacji na rynku pracy pozostawały nadal kobiety, wśród których stopa bezrobocia była o 2,7 pkt proc. większa. Miernik bezrobocia dla osób mieszkających na wsi był nieznacznie wyższy niż dla mieszkańców miast (o 0,1 pkt proc.). W relacji do I i IV kwartału 2008 r. stopa bezrobocia wzrosła niezależnie od płci i miejsca zamieszkania, co prezentuje zamieszczona obok

tablica. Sytuacja ludzi młodych na rynku pracy kształtowała się nadal bardzo niekorzystnie. Stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata (22,8%) była znacznie wyższa niż dla całej populacji. W tej najmłodszej grupie wiekowej omawiany wskaźnik wzrósł w skali roku o 4,4 pkt proc., a w ujęciu kwartalnym o 4,5 pkt proc. W ujęciu rocznym odnotowano spadek miernika bezrobocia tylko w starszych grupach wiekowych - 45-54 lata oraz 55 lat i więcej - po 1,0 pkt proc. Natomiast według poziomu wykształcenia największy wzrost wystąpił wśród osób po szkołach policealnych i średnich zawodowych.

Bezrobocie według BAEL

Najniższą stopę bezrobocia zaobserwowano w omawianym kwartale wśród osób w wieku 55 lat i więcej (3,5%), jednakże w stosunku do poprzedniego kwartału wzrosła ona o 2,0 pkt proc. Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 8,1%, tj. wyższym niż w I i IV kwartale 2008 r. odpowiednio o 0,8 i o 2,4 pkt proc.

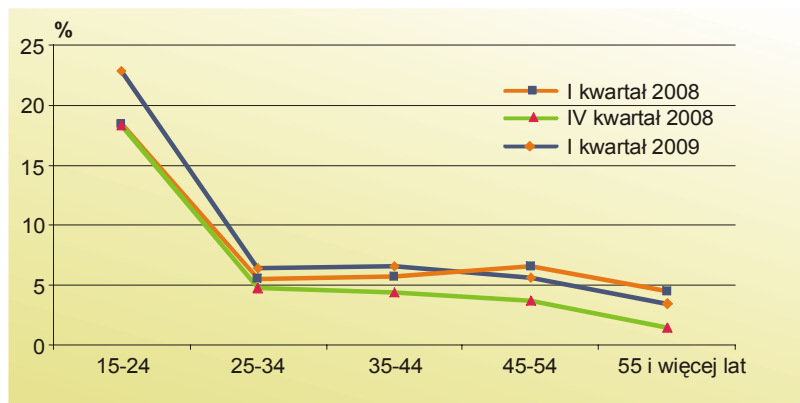
W I kwartale 2009 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stosunkowo niską

stopę bezrobocia zanotowano wśród osób z wykształceniem wyższym - 4,8%. Wysoka stopa bezrobocia charakteryzowała osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (11,7%), z uwagi na brak przygotowania zawodowego.

Stopa bezrobocia zmniejszyła się w skali roku jedynie wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym (odpowiednio o: 1,5 i 0,2 pkt proc.), a w pozostałych grupach wzrosła.

W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. nieznaczny spadek natężenia bezrobocia dotyczył już tylko osób z wykształceniem wyższym (o 0,5 pkt proc.).

Stopa bezrobocia według wieku

W I kwartale br. **przeciętny czas poszukiwania pracy** przez osoby bezrobotne wynosił 10,9 miesiąca. Kobiety poszukiwały pracy średnio przez 11 miesięcy, tj. o 0,2 miesiąca dłużej niż mężczyźni. Dla mieszkańców zarówno miast, jak i wsi, czas ten wyniósł 10,9 miesiąca.

W województwie małopolskim:

- 39 tys. bezrobotnych, czyli 1/3 ogółu, poszukiwało pracy przez okres do 3 miesięcy;
- 26 tys., tj. 22,2% - od 4 do 6 miesięcy;
- 21 tys., tj. 17,9% - od 7 do 12 miesięcy;
- 31 tys., tj. 26,5% było dotkniętych długotrwałym bezrobociem.

Ta ostatnia grupa (osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej) charakteryzowała się przewagą kobiet (54,8%) wobec mężczyzn oraz mieszkańców miast (51,6%) wobec mieszkańców wsi.

Według **źródeł rekrutacji**, z ogółu bezrobotnych 42,7% (tj. 50 tys.) straciło pracę, 29,9% (tj. 35 tys. osób) reaktywizowało się, a 21,4% (25 tys.) usiłowało podjąć pracę po raz pierwszy.

Biorąc pod uwagę sposób poszukiwania pracy, najczęściej osób bezrobotnych szukało jej poprzez ogłoszenia w prasie - 83,8%, krewnych i znajomych - 81,2% lub biura pracy - 62,4%.

Bierni zawodowo

W I kwartale br. w województwie małopolskim 1229 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo, tj. 45,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (*w kraju - 45,5%*). Wśród nich większość to kobiety - 60,5%. Mieszkańcy miast stanowili 56,1% ogółu biernych zawodowo.

TABL.7 BIERNI ZAWODOWO

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		I kwartał 2009		
	I kwartał	IV kwartał			
	w tysiącach		I kw. 2008= =100	IV kw. 2008= =100	
OGÓLEM	1248	1235	1229	98,5	99,5
mężczyźni	477	493	484	101,5	98,2
kobiety	771	742	744	96,5	100,3
Miasta	683	671	690	101,0	102,8
Wieś	565	564	539	95,4	95,6

W stosunku do I kwartału 2008 r. omawiana populacja zmalała o 19 tys., tj. o 1,5%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszyła się o 6 tys., tj. o 0,5%. Wśród biernych zawodowo, podobnie jak w minionych okresach, dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej, których było 677 tys., tj. 55,1%. Udział osób w wieku produkcyjnym wyniósł 45,3% (w I kwartale ub. roku - 45,2%).

Nadal najwięcej było osób biernych zawodowo z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (44,8% ogółu), co wynikało z braku kwalifikacji do podjęcia pracy, a najmniej - z wykształceniem wyższym (6,0% ogółu).

Struktura biernych zawodowo według poziomu wykształcenia w I kwartale 2009 r.

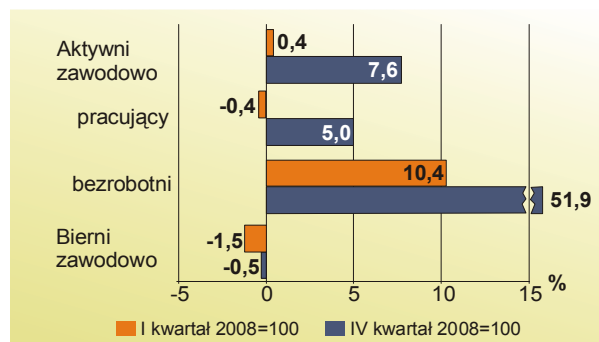
W I kwartale br. do głównych przyczyn bierności zawodowej należały w dalszym ciągu: emerytura - jako powód podało ją 42,2% osób nieposzukujących pracy (514 tys.), nauka i uzupełnianie kwalifikacji - 25,2% (307 tys.), choroba - 18,1% (221 tys.) Inne powody osobiste lub rodzinne podało 50 tys. osób, czyli 4,1% ogółu nieposzukujących pracy (wobec 55 tys., tj. 4,4% rok wcześniej).

Podsumowanie

Wyniki BAEL za I kwartał br. wskazują na niewielkie pogorszenie sytuacji na rynku pracy w województwie małopolskim.

W skali roku przy spadku liczby pracujących odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia, która wśród kobiet nadal była wyższa niż wśród mężczyzn. Dla osób w wieku 15-24 lata miernik bezrobocia był prawie 3-krotnie większy niż dla całej populacji. Nieco mniejsze było obciążenie osób pracujących niepracującymi. Spadła liczba osób biernych zawodowo.

Zmiany na rynku pracy w I kwartale 2009 r.

W porównaniu z IV kwartałem 2008 r. zaobserwowano m.in.:

- wzrost populacji aktywnych zawodowo, z powodu zwiększenia się liczby pracujących i bezrobotnych,
- mniejsze obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi (bezrobotnymi i biernymi zawodowo),
- wzrost wskaźnika zatrudnienia (odwrotna tendencja niż w kraju),
- większą stopę bezrobocia,
- mniejszą liczbę osób biernych zawodowo (przy czym w miastach i wśród kobiet - większą).